

Landschappelijk inpassingsplan

Hondsbosserdijk 14
Luyksgestel

Historie

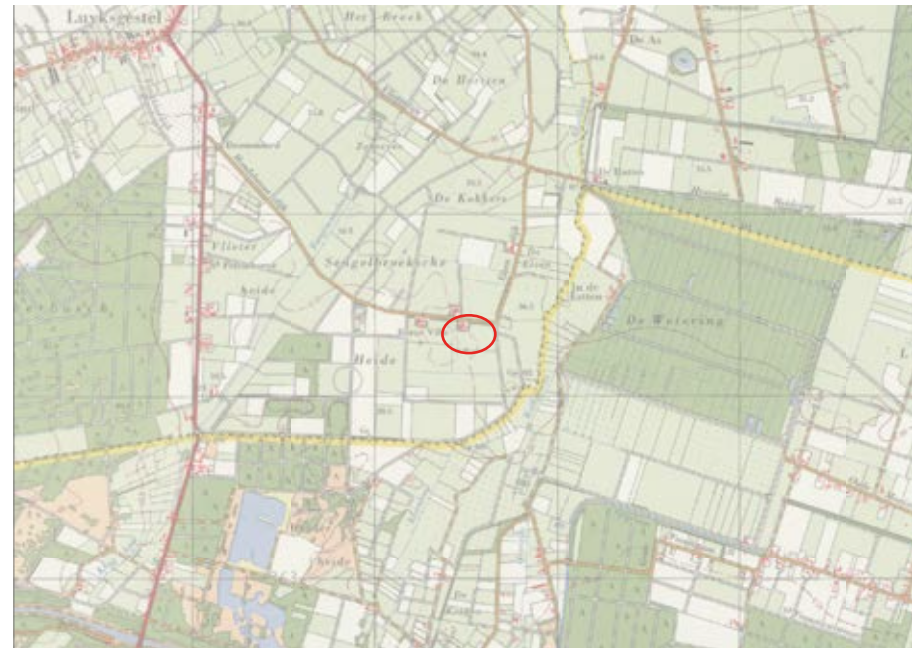
Op de afbeeldingen hiernaast is te zien dat het plangebied halverwege 19e eeuw en rond 1930 nog steeds op onontgonnen grond is gelegen (Sengelsbroeksche Heide). Op de kaart van 1930 is te zien dat ten noorden van het plangebied al enkele gronden zijn ontgonnen. Het agrarisch grondgebruik dat volgt uit de ontginning wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid: Veeteelt, akkerbouw, boomteelt en tuinbouw. De kavelgrensbeplantingen zijn op de kaart goed te zien. Op de kaart van 1970 is te zien dat het plangebied en de omgeving is ontgonnen. Ook zijn er verschillende bossen te zien in de omgeving. De linten in de omgeving zijn meer verdicht en de kern van Luyksgestel ten noordwesten van het plangebied is gegroeid. In de laatste decennia domineren de agrarische bedrijfsgebouwen in de omgeving door schaalvergroting in de agrarische sector.

1850

1930

1970

2020

Bestaande situatie

In de directe omgeving zijn veelal agrarische bedrijven en agrarische gronden te vinden. De erven in de omgeving zijn omzoomd met houtsingels en/of bomenrijen. Rondom de woning is meestal een meer gecultiveerde landschapselement te vinden in de vorm van een knip- of scheerheg. Landschappelijke kenmerken van deze locatie en de omgeving zijn het relatief open en verkavelde landschap met grote lineaire percelen en linten met laan- en singelbeplanting. De bossen zijn de beeld dragers van de omgeving. Langs de Hondsbosserdijk staan laanbomen en een houtsingel op gemeentegrond. Ook staan laanbomen langs de zandweg (Elsenstraatje). Binnen het plangebied zijn bomen en beukenhagen aan de noordzijde rondom de woning te vinden.

Straatbeeld A. Bron: Google street view

Straatbeeld B. Bron: Google street view

Satellietfoto van de bestaande situatie

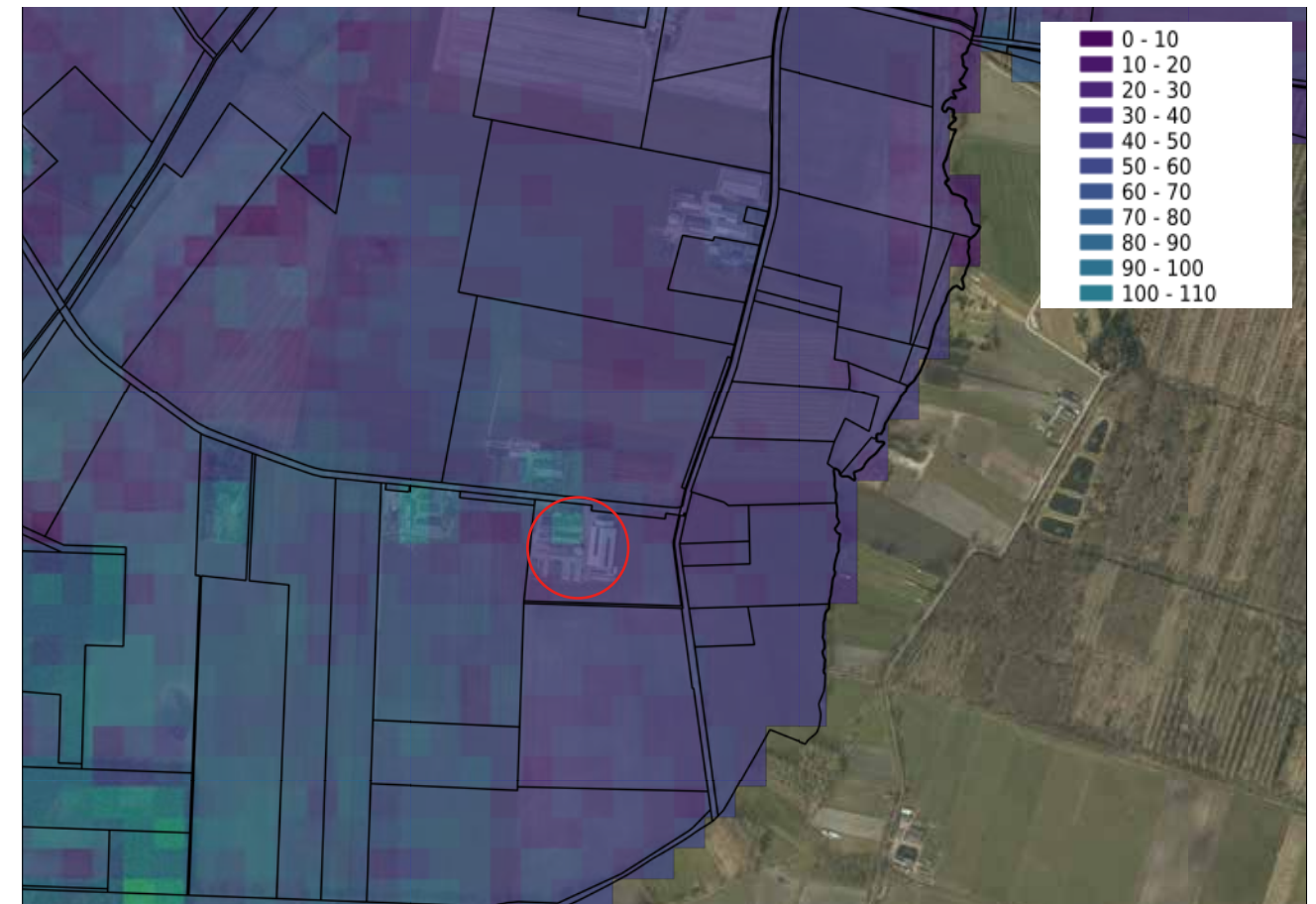
Straatbeeld C. Bron: Google street view

Water en bodem

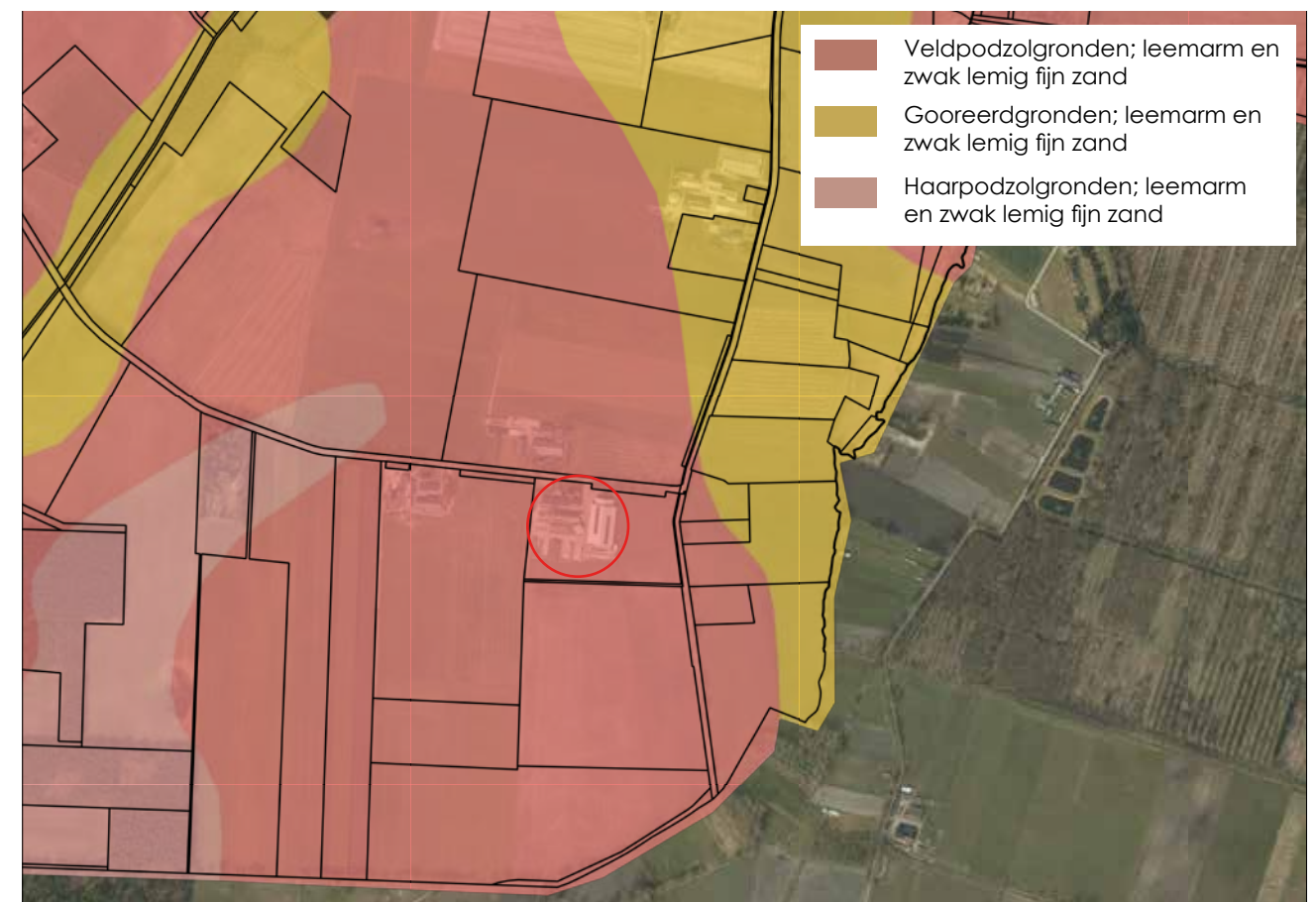
De grondwaterstand ligt op circa 50 cm. onder maaiveld, waardoor de bodem tijdens natte perioden snel verzadigd raakt. Een relatief hoge grondwaterstand betekent in het algemeen gevoelig voor wateroverlast. Omdat in de nieuwe situatie meer bebouwing gesloopt wordt dan gebouwd, is het niet noodzakelijk om aanvullende waterberging te realiseren.

Het plangebied is gelegen op 'veldpodzolgronden'. Dit zijn humuspodzolgronden zonder ijzerhuidjes en met een dunne humushoudende bovengrond. De bovengrond bestaat uit leemarm of zwak lemig fijn zand.

Veldpodzolgronden in combinatie met een grondwaterstand van ca. 50 cm. onder maaiveld betekent juist een zeer goed doorlatend, lage capillaire opstijging en weinig bufferend vermogen voor water en voedingsstoffen. De bodem is arm, zuur, goed doorlatend van nature, maar door de hoge grondwaterstand nu periodiek nat en zuurstofarm. Het gebied is ecologisch waardevol, maar landbouwkundig kwetsbaar.

Uitsnede kaart water/GHG

Uitsnede kaart bodem

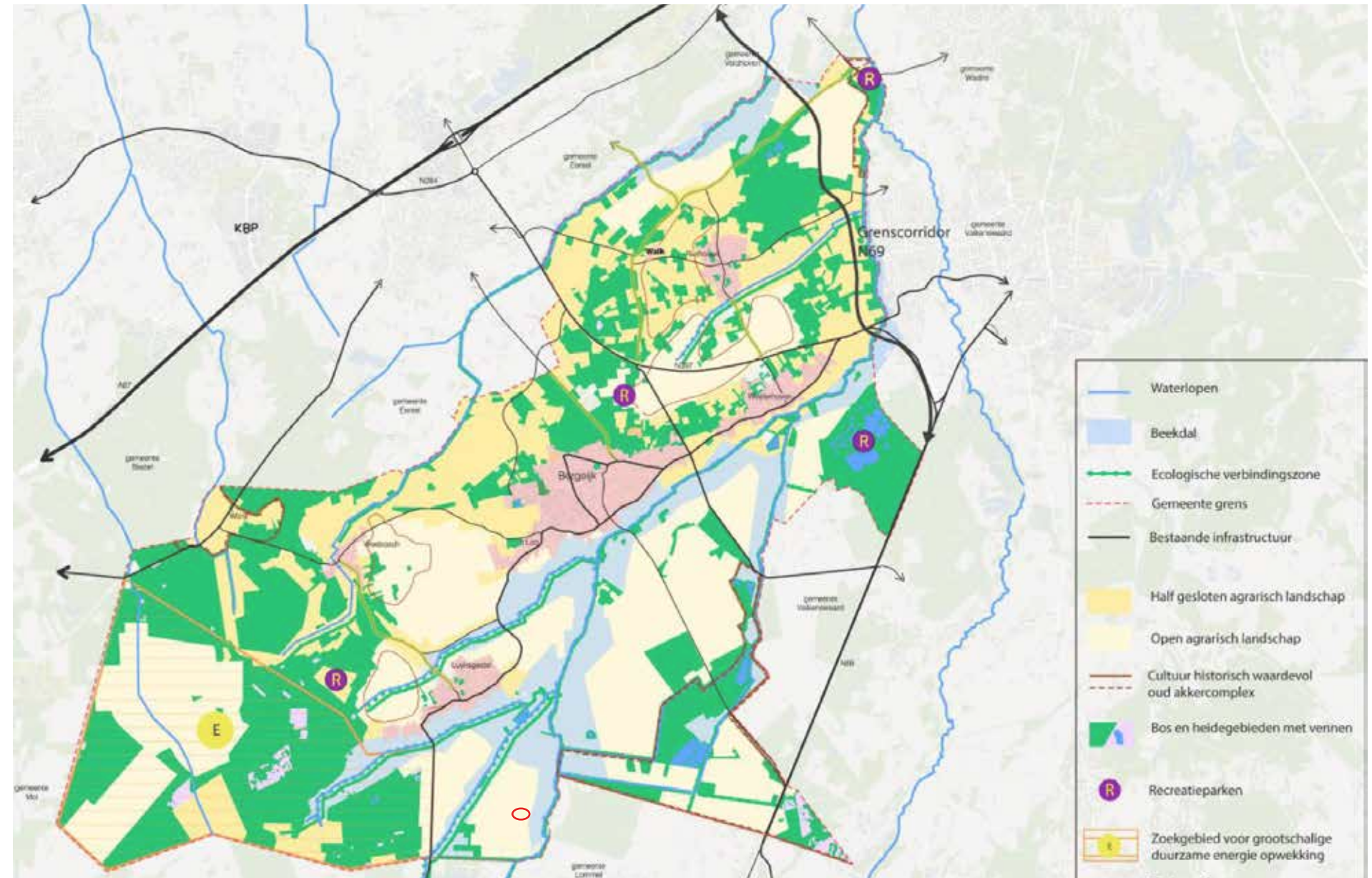
Omgevingsvisie Bergeijk

De gemeente Bergeijk wil de vitaliteit en kwaliteit van ons buitengebied behouden en versterken. Het buitengebied in Bergeijk is een waardevolle combinatie van agrarisch landschap en natuurlijk landschap. Dit landschap vormt een tegenhanger van het stedelijk gebied binnen de Metropoolregio Eindhoven. Het landschap is waardevol en wil de gemeente koesteren. Het streeft daarbij naar een vitale agrarische sector die in harmonie is met de omgeving, waar agrarisch landschap en natuur samengaan en elkaar aanvullen. De uitdaging is deze verschillende opgaven met elkaar te combineren: Hoe dragen ontwikkelingen op het gebied van (agrarische) bedrijvigheid, wonen en mobiliteit bij aan de natuurlijke rust en uitgestrektheid van het agrarisch en natuurlijk buitengebied? De gemeente wil meer landschappelijke en natuurlijke kwaliteit in het buitengebied, ook buiten de beekdalen. Dat betekent dat er nog meer ingezet moet worden op het landschap, klimaat en natuur.

De groene (natuurlijke en agrarische) ruimte, als voedingsbodem voor vitale bedrijven en inwoners moet verzorgd en behouden blijven. Voor het behoud en versterken van de kwaliteit van het buitengebied is het ook nodig dat de functies optimaal worden ingepast in het landschap. De natuurlijke, landschappelijke en hydrologische waarden worden niet aangetast maar versterkt.

Het plangebied is gelegen in een 'open agrarisch landschap'. Jonge ontginningsgebieden bestaan in het algemeen uit open agrarische landschappen. Het betreft hier zowel heide- als beekdalontginningen. Ook grote akkercomplexen kunnen tot dit landschapstype gerekend worden. Een belangrijk landschappelijk kenmerk van dit landschapstype is de (relatieve) openheid die zo'n gebied uitstraalt. Verder worden ontginningen gekenmerkt door grote kavels en lange, rechte wegen, open linten en laanbeplantingen. Rondom Luyksgestel, de Weebosch en Bergeijk liggen open gebieden met akkers. De relatief grootschalige openheid voegt een gebiedseigen kwaliteit toe aan het landschap.

Het plangebied is gelegen naast het beekdal van de beek Keersop. In de beekdalen worden de natuurwaarden vooral bepaald door de aanwezigheid van kleine en grote vochtige loofbossen (zoals elzenbroekbossen) en

Uitsnede kaart omgevingsvisie (plangebied is de rode cirkel)

kleine landschapselementen zoals houtsingels en poelen. De beekdalen en zijn bovenlopen zijn ecologisch gezien, zowel actueel als potentieel, van grote betekenis.

Natuur

Ten zuidoosten van Luyksgestel is veel van het groen buiten de bebouwde kom beschermd als onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het NNB is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden zijn. Hierdoor kunnen dieren zich makkelijker verplaatsen tussen verschillende natuurgebieden. Zo wordt de biodiversiteit (het totaal aan planten en dieren) bevorderd. Het Natuurnetwerk Brabant is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het Natuurbeheerplan geeft aan waar bestaande en nieuw te ontwikkelen natuur ligt. Daarnaast worden de concrete ambities hierin beschreven. De kaarten van het Natuurbeheerplan worden 3x per jaar aangepast.

Dichtbij het plangebied is een 'vochtig bos met productie', 'haagbeuken- en essenbos' en 'droog bos met productie'. Rondom de beken is het gewenst om hier natuur te ontwikkelen.

Uitsnede beheertypenkaart Natuur Netwerk Brabant (plangebied is de rode cirkel)

Landschappelijke inpassing

Door de sloop van de bedrijfsbebouwing en de sleufsilos en het realiseren van de chalets met daaraan gekoppeld een hoogwaardige vorm van landschappelijke inpassing, wordt er landschappelijke meerwaarde gecreëerd.

De bestaande bomen en knip- of scheerheggen aan de noordwestzijde van het plangebied zullen gehandhaafd blijven. Het bestaande bosje/houtsingel langs de Hondsbosserdijk zal ook gehandhaafd blijven. Dit is reeds een goede landschappelijke inpassing voor het plangebied. Dit bosje zal uitgebreid worden door middel van te planten inheemse bomen ten noorden van de chalets en de te bouwen loods. Bomen bieden leefruimte en voedsel voor een groot aantal organismen, waaronder vogels, insecten, schimmels en epifyten (planten die op andere planten groeien). Ze creëren verticale lagen in ecosystemen, wat de diversiteit van habitats verhoogt.

Aan de oostzijde van de chalets wordt een robuuste houtsingel geplant, van minimaal 6 meter breed, van inheemse boom- en struweelvormers. Deze groensingel wordt aangelegd ten gunste van foerageerfuncties voor vogels. Ook bieden ze een habitat voor talrijke plantensoorten, insecten, vogels, kleine zoogdieren en amfibieën. Ook insectenetters zoals vleermuizen zullen hiervan profiteren. Dit alles zorgt voor een verhoging van de biodiversiteit in het landschap. De bomen en de houtsingel sluit aan op de erven in de omgeving. Ook sluiten de voorgestelde bomen aan op de boomsoorten uit het Natuurnetwerk Brabant in de omgeving. De voorgestelde boom- en struweelvormers zullen bovendien goed gedijen op de betreffende veldpodzolgronden op locatie.

Deze nieuwe groenstructuren in het landschap versterken het eigen karakter van het gebied. Het sluit aan op de wens van de gemeente waarbij het agrarische landschap en de natuursamenhang en elkaar aanvullen. Ook sluit het aan op het open agrarische landschap waarbij er grote kavels zijn, lineaire structuren en een afwisseling tussen openheid en landschapselementen. De beoogde beplantingselementen sluiten aan op de kavelgrensbeplantingen die van oudsher voorkomen in het gebied, maar in de loop van de jaren zijn verdwenen. Houtsingels zijn een veelvoorkomend element binnen

het naastgelegen beekdal. De nieuwe beplanting wordt langs de erfgrenzen als erfafbakening toegepast, zodat de open structuur hiernaast en de zichtlijnen hiernaartoe behouden kunnen blijven. De achterzijde zal open blijven om aan te sluiten bij het open landschap.

Gezien voorgaand worden diverse landschapselementen aangeplant welke zorgen voor een versterking van het landschapsbeeld en welke zorgen voor een kwaliteitsverbetering van het landschap. Door deze landschapsversterkende maatregelen wordt de ruimtelijke vormgeving van de bedrijfsgebouwen en chalets verzacht en geheel of grotendeels aan het zicht onttrokken.

Struwelen in houtsingel

- De struweelhaag kan het beste worden aangeplant in de winterperiode: Van oktober tot april;
- Voor de aanplant wordt gekozen voor een 3-jarig bosplantsoen met de maat van ca. 60-80 cm hoogte;
- De struwelen worden aangeplant in groepen van minstens 5-7 stuks per soort. Op die manier wordt voorkomen dat de langzaam groeiende soorten worden overgroeid door snel groeiende soorten;
- Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden om ruimte te maken voor jonge scheuten.
- De struwelen worden gefaseerd afgezet om een natuurlijk uiterlijk van het struweel te bevorderen. Ook stimuleert dit verjonging van het element waardoor verhouting aan de onderzijde tegen wordt gegaan;
- Snoeiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 oktober en 14 maart;
- Na het snoeien heeft de haag een hoogte van tenminste 1,00 meter;
- Als snoeihout versnipperd wordt kunnen de takken en snippers verwerkt worden in het element;
- Ongewenste houtsoorten, zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, robinia en ratelpopulier mogen mechanisch (uitgraven, afzagen, uitfrezen) worden bestreden;
- Er zal worden overgegaan tot inboet (hierbij worden de oorspronkelijke struwelen aangevuld/geplant) indien ca. 20% van de struwelen niet aanslaat, er kale plekken worden gevormd of als de dichtheid niet voldoende wordt bereikt voor de gewenste landschappelijke inpassing;
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond zal niet leiden tot schade aan het element;
- Chemische onkruidbestrijding zal niet worden gebruikt, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van Japanse duizendknoop;
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval zullen niet verwerkt worden in het element.

Bomen (bestaand, in bosje en in houtsingel)

- Nieuwe bomen: Aanplant in winterperiode: Oktober tot april;
- Gedurende de contractperiode worden de bomen minimaal éénmaal gesnoeid. Na het snoeien beslaat de kroon minimaal 50% van de lengte van de boom;
- Chemische onkruidbestrijding is zal niet toegepast worden, m.u.v. pleksgewijze (max. 10% van de oppervlakte) en driftvrije bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring, jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop;
- Grondbewerking van aanliggende landbouwgrond zal niet leiden tot schade aan het element;
- Slootmaaisel, bagger, maaisel en tuinafval zal niet verwerkt worden in de beheereenheid;